

KOHTUOTSUS

Eesti Vabariigi nimel

Kohtuasja number	2-2/111/2004
Otsuse teinud kohus	Tallinna Ringkonnakohtus
Otsuse kuupäev	Tallinn, 19. veebruar 2004. a.
Kohtukoosseis	Eesistuja Reet Allikvere, kohtu liikmed Gaida Kivinurm ja Margo Klaar
Kohtuasi	Novia Handelsgesellschaft mbH hagi AS Maseko vastu 53 456 USA dollari saamiseks
Vaidlustatud kohtulahend	Tallinna Linnakohtu 15. aprilli 2003. a. otsus tsiviilasjas nr 2/3/19-1073/02
Kaebuse esitaja ja kaebuse liik	Novia Handelsgesellschaft mbH apellatsioonkaebus
Asja läbivaatamise kuupäev	4. veebruar 2004. a. avalikul kohtuistungil Tallinnas
Istungil osalenud isikud	Apellandina hageja Novia Handelsgesellschaft mbH volitatud esindaja adv. Andres Vutt ja vastustajana kostja AS Maseko volitatud esindaja Rudolf Polman.

Resolutsioon

Tühistada Tallinna Linnakohtu 15. aprilli 2003. a. otsus ja teha asjas uus otsus. Mõista välja AS-ilt Maseko (reg.kood 10040348) Novia Handelsgesellschaft mbH kasuks 957480,00 (üheksasada viiskümmend seitse tuhat nelisada kaheksakümmend) kr kahju hüvitamiseks ja kohtukuluna riigilõivu summas 84000,00 (kaheksakümmend neli tuhat) kr ja õigusabi eest 36518,00 (kolmkümmend kuus tuhat viissada kaheksateist) kr.

Apellatsioonkaebus rahuldada.

Kaebuse esitamine

Kohtuotsuse peale võib esitada kassatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtu kaudu Riigikohtule 30 päeva jooksul arvates otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

Asjaolud

11.11.1999. a. müügikinnitus nr 11461 kohaselt Novia Handelsgesellschaft mbH müüs ja AS Maseko ostis 500 000 kg tomatipastat hinnaga 0,7850 USD/kg. Kauba tarnet pidi teostatama ostja regulaarsete tellimuste alusel ajavahemikul 11.11.1999. a. kuni 2000. aasta augustini.

Hageja nõue ja põhjendused

Hagi põhjenduste kohaselt täitis kostja 11.11.1999. a. sõlmitud ostu-müügi lepinguga võetud kohustusi osaliselt, määrates lepingu alusel 176 003 kg tomatipasta tarnetähtajad. 322 997 kg tomatipasta tarnetähtpäeva kostja ei määranud, viidates turuhinna alanemisele ja turu madalseisule. Pooled pidasid läbirääkimisi lepingu

muutmise, so täitmise tähtaja pikendamise ja hinna alandamise osas, kuid ei jõudnud kokkuleppele.

Vastavalt poolte vahel sõlmitud ostu-müügilepingule kohustus ostja määrama tarnekuupäevad, arvestades 4-nädalase veotähtajaga, ja osatarne koguse. Nimetatud kohustusi vastaspool ei täitnud ja rikkus seega oma põhikohustust. Hageja andis kostjale korduvalt täiendava tähtaja lepingu täitmiseks, viimane aga käitus pahauskselt, põhjendades lepingu rikkumist majanduslike probleemidega. 05.04.2001.a. teatas hageja kostjale lepingu lõpetamisest.

Kuna kostja ei täitnud kohustust võtta vastu tarne ja selle eest tasuda, siis seisneb hagejale tekitatud kahju saamata jäänud tulus. Tomatipasta hind langes 2000. aastal pidevalt, seega jäi hageja poolt loodetud kasum saamata.

ÜRO konventsiooni kaupade rahvusvahelise ostu-müügi lepingute kohta (CISG) art 76 järgi loetakse kahju suuruseks juhul, kui leping on lõpetatud ja kauba kohta on olemas jooksev hind, lepingus kehtestatud hinna ja lepingu lõpetamise hetke jooksva hinna vahe. Seejuures loetakse jooksvaks hinnaks tarne toimumise koha jooksev hind. Kauba tarnimise koht oli lepingus kindlaks määratud tarneklausliga CIF, mille puhul on tarnekohaks lähtesadam, so vaidlusaluses lepingus määratud kauba päritolumaal (Türgi). Türgi hulgemüügifirmade hinnangul oli lepingu lõpetamise ajal keskmiseks tomatipasta turuhinnaks 0,5925 USD/kg. Lepingu täitmisel oleks hageja saanud 322 997 kg tomatipasta müügist hinnaga 0,7580 USD/kg kokku 244 831,73 USA dollarit. Lepingu lõpetamisel oli 322 997 kg tomatipasta hind 191 375,72 USA dollarit. Seega jäi hagejal saamata 53 456 USA dollarit.

Ülaltoodust lähtuvalt palus Novia Handelsgesellschaft mbH tekitatud kahju hüvitamiseks AS-ilt Maseko välja mõista 53 456 USA dollarit.

Kostja vastuväited hagile

Kostja hagi ei tunnistanud ja vaidles sellele vastu, väites, et kinnituskirja nr 11461 puhul ei ole tegemist lepinguga. CISG ei reguleeri kinnituskirjadega seonduvat. Konventsiooni järgi sõlmitakse leping offerdi esitamise ja sellele aktsepti andmise kaudu. Muid lepingu sõlmimise viise CISG-is ette nähtud ei ole. Poolte tahteavaldused ei ole käsitletavad offerdi ja aktseptina.

Hageja ei kandnud kahju seoses tomatipasta kostjale tarnimisega. Hageja tugineb oma nõudes CISG-i art-le 76, milles käsitletakse olukorda, kus kahju kandnud poolel ei olnud võimalust teha asendustehingut, so hagejal olemasolevat pastat edasi müüa. Sellisel juhul kuulub hüvitamisele lepingus kehtestatud hinna ja lepingu lõpetamise hetke jooksva hinna vahe. Hageja puhul on tegemist kaubandusliku vahendajaga, mitte iseseisva müüjaga. Hageja edastas kostjalt saadud tellimusi Türgi ja Kreeka tarnijatele. Viimased lähetasid kauba kostjale. Hageja ei kandnud majanduslikku riski seoses tarnetega, vaid sai neilt vaheltkasu. CISG-i art 76 kuulub kohaldamisele ainult juhul, kui vaidlusaluse lepingu objektiks oleva kauba kohta on olemas jooksev hind. Tomatipastal jooksev hind puudus. Ilma noteeringuteta on kauba jooksva hinna kindlakstegemine ainult teoreetiliselt võimalik. Seega ei oma tõenduslikku väärtust hageja koostööpartnerite üldised arvamused tomatipasta hinna kohta. Samuti ei saa jooksvat hinda määrata kaubaartikli kogust arvestamata.

Esimese astme kohtu otsuse resolutsioon ja põhjendused

Tallinna Linnakohus 15.04.2003.a. otsusega jättis Novia Handelsgesellschaft mbH hagi AS Maseko vastu 53 456 USA dollari (957 480 Eesti krooni) saamiseks rahuldamata tõendamata tõttu. Kohus põhjendas lahendit järgmiselt.

Otsuse põhjenduste kohaselt tuleb 11.11.1999.a. hageja poolt kostjale saadetud müügikinnitust nr 11461 käsitleda oferdina. Müügikinnitusel on märgitud nii kauba kogus kui ka hind. Kostja aktsepteeris müügikinnitust kauba tellimuse esitamisega. Pooled asusid lepingut täitma. Hageja andis kostjale viimase poolt tellitud kauba üle. Kostja võttis kauba vastu ja tasus selle eest nõutava summa. Seega oli poolte vahel sõlmitud 11.11.1999.a. kokkulepe 500 000 kg tomatipasta ostmiseks hinnaga 0,7850 USD/kg ja kauba tarnimiseks regulaarsete osatarnetena kuni augustini 2000.a.

Hageja ei ole tõendanud temale kahju tekkimist. Ei ole esitatud tõendeid selle kohta, et kaup, millele kostja tellimust ei esitanud, oleks olnud lepingu lõpetamise hetkel hageja omandis ja tal ei olnuks võimalik seda edasi müüa, mis annaks aluse kahjunõude esitamiseks CISG art 76 alusel.

Apellatsioonkaebuse nõue ja põhjendused

Hageja (apellatsioonimenetluses appelland) palub tühistada Tallinna Linnakohtu 15.04.2003.a. otsuse osas, milles loeti kahju tekkimine Novia Handelsgesellschaft mbH-le mittetõendatuks, ja mõista AS-ilt Maseko Novia Handelsgesellschaft mbH kasuks välja kahjuhüvitisena 53 456 USA dollarit ning kohtukulud.

Kaebuse põhjenduste kohaselt rikkus linnakohus materiaaõiguse ja protsessiõiguse norme. Ebaõigesti on kohaldatud CISG-i kahju hüvitamist reguleerivaid artikleid 74 kuni 76. Kahju suuruse tuvastamiseks näeb CISG ette kaks meetodit, sõltuvalt sellest, kas kahju kannatanud pool on sõlminud asendustehingu või mitte.

CISG art 76 lg 1 kohaldamise eelduseks on müügilepingu lõpetamine, kauba jooksva hinna tõendamine ja asendustehingu puudumine. Müügileping lõpetati hageja avalduse alusel. Kauba jooksva hinna osas esitas hageja tõendid, mida kostja kohtus ei vaidlustanud, ja ka asendustehingu puudumise osas ei esinenud poolte vahel vaidlust. Seega olid täidetud kõik tingimused CISG art 76 alusel kahju summa määramiseks ja väljamõistmiseks. Kohus nimetatud tõendeid oma otsuses ei analüüsinud ega põhjendanud, mis oli tõendite mitteamestamise aluseks. Kuna kohus jättis hagi rahuldamata kahju tõendamata tõttu, siis tuleb kõnealuste tõendite mitteamestamist käsitleda olulise protsessiõiguse normi rikkumisena.

Kohus asus CISG art 76 kohaldamisel omavoliliselt seisukohale, mille kohaselt on art 76 rakendamise eelduseks ka kaupade omandiõiguse kuuluvus müüjale ja asendustehingu sõlmimise võimatus. Kohus ei esitanud põhjendusi, mis on nimetatud lisaelduste aluseks. Seega kohus rikkus TsMS § 227 lg 1. Arvestades hageja seisundit kaubandusliku hulgemüüjana tähendab kohtu seisukoht müüjalt ennastkahjustava käitumise nõudmist, mis omaks raskendavaid tagajärgi ka lepingut rikkunud poolele. Omandades kaupa, mille osas edasimüügi võimalus on välistatud, seisneksid müüja kahjud mitte üksnes lepingulise hinna ning turuhinna vahes, vaid hõlmaksid ka kauba soetamiseks tehtud kulutusi. Vastavalt suureneks ka lepingut rikkunud ostjale esitav kahjunõue.

CISG ei kohusta kahju kannatanud poolt ühelgi juhul asendustehingut sõlmima, vaid käsitleb asendustehingu tegemist kahjustatud poole õigusena. Asendustehingu tegemata jätmisega ei või võlgnikule kaasneda mingeid eeliseid. See oleks vastuolus kahju hüvitamise totaalreparatsiooni põhimõttega, mille kohaselt tuleb kahjustatu asetada seisukorda, milles ta oleks olnud lepingu kohase täitmise korral.

CISG kommentaarides viidatakse sellele, et kahju hüvitamise erinormide (art 75 ja 76) kõrval on võimalik ka kahju hüvitamise nõude esitamine otseselt art 74 alusel, arvestades kahjana soetuskulude ja lepinguhinna vahet. Hageja esitatud tõendite alusel oleks ka sel viisil võimalik kahju suurust tuvastada. Kuivõrd soetuskulud hagejale ei tekkinud, vähendas ta nende võrra ka kahjusummat.

Põhjendamatu on kahju hüvitamise sidumine kauba omandiõiguse küsimusega. Hageja on esitanud nõude võlaõigusliku lepingu alusel, mida võib sõlmida ka tulevikus omandatavate, st müüja omandis veel mitteolevate kaupade osas. Lisaks on CISG art 4 b kohaselt omandiõiguse küsimused konventsiooni rakendamisalast välistatud.

Vastuväited apellatsioonkaebusele

Kostja (apellatsioonimenetluses vastustaja) vaidleb apellatsioonkaebusele vastu ning palub jätta selle rahuldamata ja kaevatava kohtuotsuse muutmata. Kohtukulud palub vastustaja välja mõista vastaspoolelt.

Ringkonnakohtu otsuse põhjendused

Kohtukolleegium leiab, et Tallinna Linnakohtu 15.04.2003.a. otsus tuleb tühistada materiaalsooõiguse normide ebaõige kohaldamise ja protsessiõiguse normide olulise rikkumise tõttu.

Hageja tugines hagiavalduses asjaolule, mille kohaselt olid poolte vahel 11.11.1999.a. sõlmitud ostu-müügileping, mida kostja kohaselt ei täitnud. Kostja eitab lepingu sõlmimist.

Asja lahendamiseks tuli kõigepealt tuvastada, kas poolte vahel oli sõlmitud leping, mis allub CISG regulatsioonile.

ÜRO konventsiooni kaupade rahvusvahelise ostu-müügilepingute kohta ratifitseerimise seaduse § 2 järgi oli vaidlusaluse lepingu sõlmimise ajal välislepingute sõlmimisel Eestis nõutav kirjalik vorm. Linnakohus leidis, et kostja aktsepteeris müügikinnitust oma tegevusega, s.o kauba tellimuse esitamisega. Sellekohane põhjendus on vastuolus eelnimetatud seaduse sättega. Samas on õige, et 11.11.1999 dokumenti (t/lk 19), mis on pealkirjastatud „müügikinnitus nr 11461“, tuleb pidada lepinguks. Kolleegium on seisukohal, et vaidlusalune leping on sõlmitud CISG sätestatud korras. Kostja aktsepteeris hageja oferti sellele alla kirjutamisega. Kuna lepingupooled asuvad eri riikides, leidis kohus õigesti, et käesoleva vaidluse lahendamisel tuleb kohaldada CISG sätteid.

Kolleegium ei nõustu kostja seisukohaga, nagu ei oleks toimiku lk 17-19 asuv dokument käsitatav lepinguna, vaid kinnituskirjana, mille suhtes ei kuulu konventsioon kohaldamisele. Kuigi see dokument on pealkirjastatud kui müügikinnitus, ei ole põhjust seda antud juhul käsitada kinnituskirjana. Kinnituskirja olemusest tulenevalt ei toimu selle allkirjastamist lepingupoolte poolt. Kaubanduskäibes võib müügilepingu sisu pärast lepingu sõlmimist lõplikult kindlaks

määrata või isegi muuta sel teel, et üks osapool fikseerib lepingu sisu veel kord kaubanduslikus kinnituskirjas ja teine osapool „vaikib“ selle peale, millega tunnistab, et ei vaidlusta võimalikke kõrvalekaldeid kokkulepitust. Vaidlusalune dokument nendele tunnustele ei vasta. Vaidlusaluses poolte poolt alla kirjutatud dokumendis on pooled kinnitanud allkirjadega, et nad on leppinud kokku selles, et hageja müüb ja kostja ostab 500000 kg tomatipastat hinnaga 0,7850 USD/kg ning kauba tarnimine toimub regulaarsete osatarnetena kuni augustini 2000. Tegemist on poolte vahel sõlmitud lepinguga, mille suhtes kuulub konventsioon kohaldamisele.

Kostja esitas ka vastuväite, mille kohaselt ei ole lepingule kostja esindajana alla kirjutanud isik, kellel oleks olnud selleks volitused. Seda väidet ei ole kostja millegagi tõendanud, kuigi TsMS § 91 lg 1 kohaselt peab kumbki pool tõendama neid asjaolusid, millele tuginevad tema nõuded ja vastuväited. Vaidlusalust lepingut ei ole seaduses sätestatud korras vaidlustatud. Isegi kui oleks tõendatud, et selle tehingu tegi kostja nimel isik, kellel ei olnud selleks volitust, oleks tehing TsÜS § 103 lg 2 järgi kehtiv, kuna asja materjalist järelduvalt on kostja selle heaks kiitnud. Kostja võttis lepingu täitmiseks ja seda täideti 176,003 kg tomatipasta osas kuni 24.10.2000.

Poolte vahel ei ole vaidlust selle üle, et kostja ei esitanud hagejale tomatipasta tarnimiseks tellimusi kokkulepitud mahus ning et hageja teatas 05.04.2001 selle tõttu kostjale lepingu lõpetamisest. Kuna kostja rikkus lepingut, tuleb lahendada küsimus: kas hagejal jäi selle tõttu tulu saamata ja kas kostja on kohustatud selle hagejale hüvitama. Selle küsimuse lahendamisel tuli kohaldada CISG kahju hüvitamist reguleerivaid artikleid 74 – 76. Kohus neid sätteid ka kohaldas, kuid kollegium nõustub apellandi väitega, et linnakohus tegi seda ebaõigesti.

Kohus asus ebaõigesti seisukohale, et hageja oleks pidanud hagi rahuldamiseks tõendama, et kaup, millele kostja tellimust ei esitanud, oli lepingu lõpetamise hetkel hageja omandis ning tal ei olnud seda võimalik edasi müüa. CISG kahju hüvitamist reguleerivad sätted nimetatud tingimust ei sisalda. Hageja esitas nõude võlaõigusliku lepingu alusel, mida võib sõlmida ka tulevikus omandatavate, s.t müüja omandis veel mitteolevate kaupade osas. Pealegi on CISG art 4 punkti b kohaselt omandiõiguse küsimused konventsiooni rakendamisalast välistatud. Seega oli kahju hüvitamise sidumine kauba omandiõiguse küsimusega põhjendamatu.

CISG art 74 kohaselt moodustavad kahjumid lepingu rikkumisest ühe poole poolt summa, mis on võrdne selle kahjuga (kaasaarvatud minetatud kasu), mille teine pool lepingu rikkumise tagajärjel on tekitanud. CISG art 76 lg 1 sätestab, et kui leping on lõpetatud ja kui antud kauba kohta on olemas jooksev hind, võib kahju hüvitamist nõudev pool, kui ta pole 75.artikli alusel kaupa sisse ostnud või edasi müünud, nõuda lepingus kehtestatud hinna ja lepingu lõpetamise hetke jooksva hinna vahet. Eeltoodust järeldub, et CISG eristab kahju arvestamisel juhtumeid, kus lepingupooled lepingu jõus hoiavad, s.t seda ei lõpeta, millisel juhul reguleerib kahju hüvitamist art 74. Sellest eristatakse juhtumeid, kus leping lõpetatakse ja nõutakse kahju hüvitamist (art 75 ja 76).

Kollegium on seisukohal, et käesoleva vaidluse lahendamisel tuleb kohaldada CISG artiklit 76. Selle artikli kohaldamise eelduseks on: 1) müügilepingu lõpetamine; 2) kauba jooksva hinna tõendamine; 3) asendustehingu puudumine. Kohus pidi otsuse

tegemiseks tuvastama nende eelduste olemasolu, kuid seda ei ole tehtud ega otsust eeltoodule rajatud.

Riigikohus leidis 14.11.2003.a. samas tsiviilasjas tehtud otsuses, et kõik ülalnimetatud ringkonnakohtu otsuse põhjendused on õiged. Riigikohus leidis, et käesoleva vaidluse lahendamisel kuulub kohaldamisele CISG artikkel 76. Selle artikli kohaldamise eelduseks on: 1) müügilepingu lõpetamine; 2) kauba jooksva hinna tõendamine; 3) asendustehingu puudumine. Nende asjaolude tõendamise koormus lasub hagejal. Hageja esitas linnakohtule tõendid kauba jooksva hinna kohta. Linnakohus jättis need tõendid tähelepanuta CISG sätete ebaõige kohaldamise tõttu.

Ringkonnakohtu istungil pooled ei soovinud rohkem tõendeid esitada. Poolte vahel puudub vaidlus selles, et täidetud on CISG artikkel 76 kohaldamise eeldus nr.1 ja 3, kuna hageja lõpetas pooltevahelise lepingu 5.04.2001.a. ja puudub asendustehing. Poolte vahel on tekkinud vaidlus eeldus nr. 2 osas, milleks on kauba jooksev hind. CISG artikkel 76 kohaselt on jooksev hind see hind, mis on ülekaalus kohas, kus tarne pidi toimuma, või kui selles kohas jooksvat hinda ei ole, siis hind niisuguses teises kohas, mis on arukas asendus, võttes arvesse kaubaveokulude vahet.

Kolleegium ei nõustu kostja seisukohaga, nagu puuduks tomatipasta kohta jooksev hind seetõttu, et seda on võimalik määrata ainult noteeritud kaupade puhul, mida tomatipasta ei ole. Samas esitas kostja eelnevaga vastuolus oleva väite, et ka noteerimata kaupade puhul võib jooksvat hinda teoreetiliselt siiski kindlaks teha, kuigi see võib tekitada raskusi. Õige on kostja väide, et börsi tingimustes kujuneb hind pakkumise ja nõudluse tulemusena, kuid kostja jätab tähelepanuta, et selliselt kujuneb ka noteerimata kauba turuhind.

Õige on hageja väide, et CISG ei kohusta kahju kannatanud poolt sõlmima asendustehingut, vaid käsitab asendustehingu tegemist kahjustatud poole õigusena ning selle tegemata jätmisega ei või kaasneda võlgnikule mingeid eeliseid. See oleks vastuolus totaalreparatsiooni põhimõttega, mille kohaselt tuleb kahjustatu asetada olukorda, milles ta oleks olnud lepingu kohase täitmise korral.

Kauba tarnimise koht oli lepingus kindlaks määratud tarneklausliga CIF, mille puhul on tarnekohaks lähtesadam, mis vaidlusaluse lepingu puhul asus kauba päritolumaal Türgis. Selles osas pooltel vaidlus puudub.

Hageja on jooksva hinna tõendamiseks esitanud 2 tõendit: Serra Gida LTD 11.12.2001.a. väljastatud teatisest nähtub, et aseptiliselt pakendatud 36/38% cold break tomatipasta eksporthind ajavahemikul veebruar-mai 2001.a. on ligikaudu 545 USD/tonni kohta FOB (tasuta pardale) IZMIR baasil (t.l.78) ja AKPINAR ZIRAI ISTIHSAL VE KONSERVECILIK A.S. 10.12.2001.a. teatise, mille kohaselt oli aseptiliselt pakendatud Cold break 36/38% tomatipasta hinnaks 550 USD/tonni kohta FOB (pardale tasuta) Izmir baasil (t.l.80). Kostja on ise hagejale 6.11.2000.a. teatanud, et vaatab läbi teiste firmade pakkumisi tomatipasta kohta. Kostja leidis, et hind koos transpordiga Tallinna on 510-550 USD/tonn ning sellise pakkumise puhul eelistaks kostja hagejat (t.l.67,68). Nimetatud tõendist nähtub, et ka hageja poolt nimetatud ajavahemikule (veebruar-mai 2001.a.) vahetult eelnenud perioodil oli tomatipasta hinnatase samas suurusjärgus, mis oli kostjale teada. Kostja ei ole nimetatud tõendi kohta vastulauses hagile vastuväiteid esitanud.

Kohtukolleegium leiab, et hageja on kinnitanud hagiavalduses, et vaidlusalusel tomatipastal on jooksev hind ning selle tõendamiseks esitanud ülalnimetatud tõendid. Kostja on esitanud vastuväidetes hagile vaid teoreetilisi arutlusi selle kohta, et jooksvat hinda ei ole võimalik tõendada ja paljasõnaliselt väitnud, et hageja poolt esitatud tõendid ei tõenda jooksvat hinda. Samas ei ole kostja tulenevalt TsMS §-st 91 lg 1 oma vastuväidete tõendamiseks esitanud mitte ühtegi tõendit, mis lükkaks ümber hageja poolt väidetu ja selle kinnitamiseks esitatud tõendid. Kuna asjas puudub avalik huvi, siis ei või kohus tulenevalt TsMS §-st 91 lg 2 omal algatusel tõendeid koguda tuvastamaks, kas hageja poolt esitatud tõendid on piisavad tomatipasta jooksva hinna tuvastamiseks. Kuivõrd kostja ei ole hageja tõendeid ümber lükanud, siis kohtukolleegium leiab, et hageja on piisavalt tõendanud ülalnimetatud tõenditega, et vaidlusalusel tomatipasta jooksev hind on 547.50 USD/tonn $[(550+545):2]$, millele on hageja lisanud ka veokulu 0,045 USD/kg. Lepingu täitmisel oleks hageja saanud $322997 \times 0,7580 \text{ USD} = 244831.73 \text{ USD}$. Arvestades tuvastatud jooksvat hinda on tomatipasta maksumus $322997 \times 0,5925 = 191375.72 \text{ USD}$. Seega hagejal saamata jäänud hinnavahe on $244831.73 - 191375.72 = 53456 \text{ USD}$ (t.l.4-5,83) ehk 957480.00 kr ning selles osas tuleb hagi rahuldada.

Kostja on küll leidnud vastulauses, et hageja ei ole tõendanud jooksvale hinnale lisatud veokulu, kuid selle mitte arvestamisega suureneks oluliselt kostja vastu esitatud nõue. Põhjendamatu oleks kostjal hagejale ette heita võimalikust tekitatud kahjust väiksema nõude esitamist tema vastu (hageja nõue arvestamata veokulu - $322997 \times 0,7850 - 322997 \times 0,5475 = 176840.85 \text{ USD}$).

Kohtukolleegium jätab tähelepanuta kostja vastuväidetes apellatsioonkaebuses toodud väited, mis ei ole esitatud vastulauses hagile esimese astme kohtus.

Hageja on esitanud ka taotluse kohtukulude hüvitamiseks esimese astme kohtus summas 72505 kr, mis koosneb tasutud riigilõivust summas 46000,00 kr ja tasu õigusabi eest summas 26505,00 kr. Kohtukulude suuruse osas ei ole kostja vastuväiteid esitanud. Kohtukolleegium leiab, et hageja taotlus kuulub rahuldamisele ja kostjalt tuleb TsMS § 60 lg 1 ja 8 ja 61 lg 1 p 1 alusel kokku välja mõista 72505,00 kr. Apellatsioonistmes taotleb hageja välja mõista kohtukulu summas 48013,00 kr, mis koosneb tasutud riigilõivust summas 38000,00 kr. ja kulutustest õigusabile summas 10013,00 kr. Kostja ei ole esitanud vastuväiteid kohtukulude suuruse osas. Kohtukolleegium leiab, et ka see taotlus kuulub täies ulatuses hüvitamisele. Seega tuleb kostjalt välja mõista kokku kohtukuluna riigilõiv summas 84000,00 kr ja tasu õigusabile summas 36518,00 kr.

Ülaltoodu alusel kuulub apellatsioonkaebus rahuldamisele.

R. Allikvere

G. Kivinurm

M. Klaar